

L'Hospital Joan XXIII i GiPSS inicien un programa per a la detecció, estudi i tractament de persones amb hepatitis C ateses al CAS de Tarragona

El programa, pilot a Catalunya, està dirigit des del Servei d'Àparell Digestiu de Joan XXIII i s'ha calculat que es beneficiaran uns 90 usuaris del CAS.

El durà a terme un equip multidisciplinari format per hepatòlegs i farmacòlegs de l'Hospital juntament amb professionals del propi CAS.

L'Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona i Gestió i Prestació de Serveis de Salut (GiPSS) han iniciat un programa, pilot a Catalunya, per a la detecció, l'estudi i el tractament de persones amb hepatitis crònica per virus C ateses al Centre d'Atenció a les Drogodependències (CAS) de la ciutat de Tarragona. Anomenat projecte CasTaHepC i dirigit des del Servei de l'Àparell Digestiu de l'Hospital Joan XXIII, el durà a terme un equip multidisciplinari format per hepatòlegs i farmacòlegs i professionals del CAS. S'ha calculat que es beneficiaran del programa uns 90 usuaris del CAS.

L'hepatitis crònica per virus C és considerada actualment com un problema de salut pública. Amb relació a aquest marc conceptual, seguint directrius de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), s'ha definit una estratègia internacional dirigida a detectar el màxim nombre possible de persones infectades per aquest virus, sotmetre-les a tractament i curar la seva malaltia. Aquest programa que s'inicia a la ciutat de Tarragona s'inclou dins de les estratègies posades en marxa des del Departament de Salut i l'Agència de Salut Pública de Catalunya per adaptar-se a les directrius de l'OMS.

Justificació del projecte

Les directrius actuals que defensen l'accés de totes les persones infectades al diagnòstic i tractament de l'hepatitis C són les que justifiquen el projecte que es posa en marxa a la ciutat de Tarragona. El projecte CasTaHepC es basa en l'atenció integrada a les persones usuàries del CAS que es troben en programa de deshabitació amb metadona, en el mateix centre. Amb una periodicitat setmanal, un equip format per un hepatòleg, una infermera clínica d'Hepatologia i una farmacèutica, es desplacen al CAS per estudiar, valorar el grau de lesió hepàtica, mitjançant les exploracions pertinents, i iniciar el tractament de l'Hepatitis C, que es dispensarà en el mateix CAS pels professionals d'aquest. Totes aquestes actuacions

L'Hospital Joan XXIII i GIPSS inicien un programa per a la detecció,
estudi i tractament de persones amb hepatitis C ateses al CAS de
Tarragona

es realitzen a la mateixa visita, permetent l'inici immediat del tractament i facilitant l'adherència dels usuaris, que realitzaran tot el seguiment al CAS. Des del Servei d'Àparell Digestiu de l'Hospital Joan XXIII s'estan iniciant altres projectes i programes específics dirigits a detectar i curar el major nombre possible de casos d'hepatitis C en el nostre territori. La majoria d'ells són projectes multidisciplinaris en què col·laboren professionals dels diferents dispositius sanitaris (hepatòlegs, farmacòlegs, professionals d'atenció primària, metge psiquiatra i DUI del CAS, etc.). L'OMS pretén que l'any 2030 el 90% de les persones infectades pel virus de l'hepatitis C estiguin diagnosticades i puguin accedir al tractament, fet que només serà possible arribar realitzant un treball en equip.

L'hepatitis crònica per virus C és una malaltia silent, que habitualment no dona símptomes en el moment de la infecció ni durant la seva evolució en fase crònica. Es tracta d'una malaltia produïda per un virus que es transmet mitjançant el contacte de la nostra sang amb la sang de les persones infectades i que s'acantona al fetge. Hi ha diferents vies demostrades de possible contagi: haver rebut una transfusió de sang o derivats abans de l'any 1990 (a partir d'aquest any hi ha una metodologia analítica per detectar), realitzar tatuatges o pírcings en centres no homologats que no utilitzen material d'un sol ús, mantenir relacions sexuals que puguin produir traumatismes sense adoptar mesures de protecció (preservatiu), i com a font més important, haver compartit material d'injecció endovenosa o d'administració intranasal de diferents drogues (heroïna, cocaïna, etc.), en algun moment de la vida. En qualsevol cas, en més del 30% de les persones infectades no s'arriba a conèixer la font de contagi. És de gran importància que totes aquelles persones que considerin haver tingut algun factor de risc de contagi durant la seva vida, se sotmetin a una senzilla anàlisi de sang per poder detectar la possible infecció. La majoria dels Centres d'Atenció Primària de l'ICS Camp de Tarragona compten actualment amb professionals referents experts en la detecció de les hepatitis víriques i utilitzen un circuit àgil i ràpid d'accés dels pacients a la Unitat d'Hepatologia de l'Hospital Joan XXIII.

En un percentatge elevat de les persones que s'infecten (60-85%), el virus no s'elimina i romandrà de forma crònica indefinida en el fetge. En aquests casos la infecció vírica no desapareixerà de forma espontània i només s'aconseguirà la curació aplicant un tractament adequat. La gran preocupació d'aquesta evolució crònica radica en què un percentatge no menyspreable de pacients amb hepatitis crònica per virus C poden acabar presentant, en un temps variable que oscil·la entre 5 i 25 anys, una afectació important al seu fetge en forma

L'Hospital Joan XXIII i GiPSS inicien un programa per a la detecció, estudi i tractament de persones amb hepatitis C ateses al CAS de Tarragona

d'aparició d'envans fibrosos i cicatrius que acaba produint una Cirrosi Hepàtica, malaltia greu i irreversible del fetge que pot desencadenar complicacions greus i acabar amb la mort de les persones afectades.

Tractament de l'hepatitis C

Des de l'any 2014 existeixen tractaments molt efectius, capaços de guarir la infecció en més del 97% dels casos. Es tracta de medicaments de fàcil administració per via oral, en forma de pastilles, sense efectes secundaris associats i en pautes molt curtes de temps (8 a 12 setmanes de tractament). Fins ara s'han tractat i curat més de 25.000 persones a Catalunya. Les persones usuàries dels centres de drogodependències constitueixen un col·lectiu amb prevalences molt elevades d'infecció pel virus C i, per tant, són un grup a tenir molt en compte si es pretén eliminar la transmissió del virus. Fins ara, per múltiples raons, aquest col·lectiu ha tingut grans dificultats per accedir als dispositius sanitaris habituals (Centres d'Atenció Primària i consultes especialitzades d'Hepatologia) en els quals es fan els estudis de detecció i tractament de l'hepatitis C, per la qual cosa s'estava deixant d'actuar en un dels focus més importants de transmissió de la infecció.